

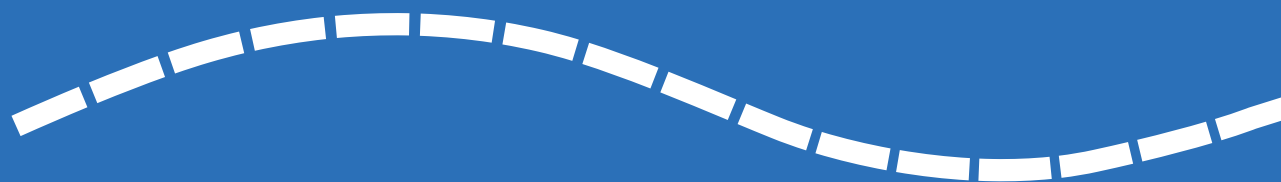
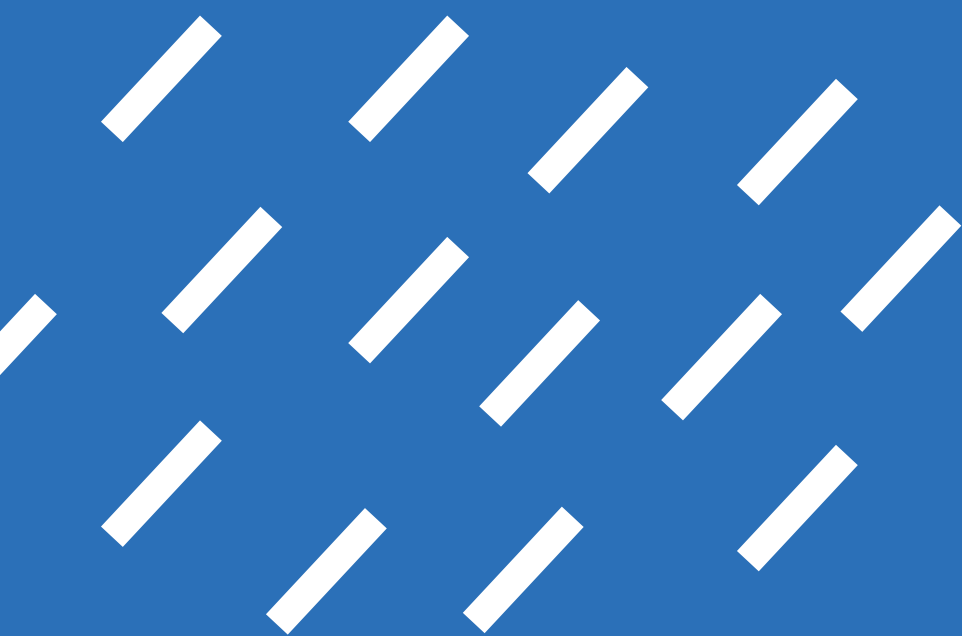

MATHIAS ENARD

„VARASTE TÄNAV”

UNISTUSTE TÄITUMISE VÕIMALIKKUSEST
MATHIAS ENARDI ROMAANI „VARASTE TÄNAV” PÕHJAL

I TUNNIKAVA

SOOJENDUS

- 1.** Millest Sa unistad? Mis on Sulle praegu tähtis? Kuidas Sa tahad end tunda 5 aasta pärast? Mida Sa vajad selleks, et oma unistusi ellu viia?
- 2.** Leia paariline. Jaga temaga, mida pead oluliseks, et oma unistusteni jõuda.
- 3.** Leidke teine paar. Arutlege koos, mis on tänapäeva eesti noortele oluline, millest nad unistavad ja kuidas unistuste nimel tegutsevad.

INDIVIDUAALNE TÖÖ TEKSTIGA

- ▶ Vali romaanist üks tegelane, kelle suhtumisi ja suhteid lähemalt uurid.
- ▶ Joonista valgele lehele tema sotsiaalne aatom ehk suhete võrgustik.
  - a. Kirjuta lehe keskele valitud tegelase nimi (nt Lakhdar).
  - b. Kanna lehele tegelased, kes valitud tegelast moel või teisel mõjutavad. Vali neile sobiv kaugus ja koht.
  - c. Ühenda tegelased joontega ja kirjuta joontele, milliseid omadusi nad teineteises esile toovad.
  - d. Lisa võrgustikku ka kohti, tegevusi või asju, mis on valitud tegelase jaoks olulised.

JAGAMINE RÜHMAS

- ▶ Tutvusta skeemi 4–6-liikmelises rühmas.
- ▶ Tooge ühiselt välja 2–3 mõtet, mis suhtevõrgustikust ilmneb.

KOKKUVÕTE

„„Varaste tänava“ Lakhdar on unistaja. Eks autor ole ta enda pealt kirjutanud, nagu ikka. Lakhdar loeb raamatuid, unistab. Ja et see on romaan, siis tema unistused ka täituvad, küll imelikul viisil. Tõsi, elus nad täituvad ka vahel. Eriti imelikul viisil. Lõppude lõpuks on kõik mu vähegi tõsised ja konkreetsed unistused täide läinud. „Tõsine“ ja „konkreetne“ on unistuse jaoks muidugi head epiteedid, aga nii on – unistada võib üldiselt ja unistada võib konkreetselt; konkreetsed, piiritletud kujutelmad, kui nad on küllalt intensiivsed (seda ei saa teha tahtlikult), kipuvad täituma. Võib-olla on see see, et me tegelikult ikkagi teame oma elu. Mis ta on ja mis meid ootab. Teame, aga ei usu, sest see kõik ei ole väga tõenäoline. Me näeme ette, ise seda kunagi teadmata. Me näeme läbi. Ajast läbi. Need ongi intensiivsed, konkreetsed unistused. Pärast, kui nad on täitunud, tulevad nad meelde. Jah, ma kunagi unistasin täpselt sellest. Ja mis teha täitunud unistusega? Tühjendada. Nagu ööpott.” (Tõnu Õnnepalu „Valede kataloog. Inglise aed”, lk 152)

KOKKUVÕTE

- ▶ Pane kirja mõtted teemal „Mis mind ja Lakhdari seob?”
  - ▶ Mõttele unistustele, kogemustele, tunnetele, tujudele, mustritele, lootustele, sisemonoloogile, läbisaamisele iseenda, vanemate, vastassoo, eakaalastega; uskumustele.
- Lase mõtetel vabalt liikuda. Pane kirja kõik seosed, mis pähe tulevad.

II TUNNIKAVA

SOOJENDUS

- 1.** Jaga paarilisega M. Enardi romaani lugemismuljet. Mis Sind romaanis puudutas, mis Sulle korda läks?
- 2.** Kas ja miks on eesti kultuuri jaoks oluline, et lugejail oleks võimalik lugeda värsket maailmakirjandust eesti keeles?

RÜHMATÖÖ

- ▶ Kaardistage Lakhdari teekond. Leidke sobiv viis selle visualiseerimiseks. Otsige lisainfot geograafiliste paikade kohta.
- ▶ Arutlege, milliste probleemidega peategelane eri kohtades kokku puutub. Kes või mis annab talle lootust?
- ▶ Püüdke leida põhjendusi, miks kujunevad kahe lapsepõlvesõbra saatused erinevaks. Kuidas mõistate romaani lõppu?

KOKKUVÕTE

„2012. aastal antud ühises intervjuus Amin Maaloufiga kirjeldab Enard Euroopat suletud masinavärgina, mille aluseks on majandus ja poliitika. Kuni asjad läksid hästi, võis see olla piisav. Nüüd on majandus ja poliitika mõlemad jõudnud oma võimaluste piirini. Ainus mõeldav lahendus on kultuuris nägu Teise poole pöörata.

„Sa oled suletud nagu merikarp. Ometi poleks sul raske end avada, üks imetilluke pragu, ja sinusse neelduks elu,” ütleb Konstantinoopoli poeet Mesihi sultani juurde rohkem kui sümboolset silda ehitama kutsutud Michelangelole. Enardi tegelased, kelle piirjooned moodustuvad maakaartidel, kutsuvad lugejat vahetama väliturismi sisemise vastu, enne kui on hilja. Ja paistab, et sõnum on õhus.”

Heli Allik „Kas merikarbid räägivad?” (Looming 5/2014)

KOKKUVÕTE

Pane 20 min jooksul kirja mõtted teemal „Enardi romaan aitas mul näha ...”

- ▶ Lase mõtetel vabalt liikuda. Pane kirja kõik seosed, mis pähe tulevad.
- ▶ Jaga tundi lõpetavas vestlusringis vabakirjutusest üht mõtet, lauset või tunnet.

KOKKUVÕTE

„Eile, pühapäevase päikese käes maja ees tuulevarjus istudes lugessin „Varaste tänava“ lõpuni. See lõpp, või eel-lõpp leiab aset 2012. aasta „nördinute“ mässu ajal Barcelonas. Naljakas, need viie aasta tagused mässud on juba meelest läinud. Veel üks ära jäänud revolutsioon. Euroopa on alles liiga palju heaoluühiskond, et siin tõsist mässu korraldada. Liiga paljudel on veel liiga palju kaotada. Enard annab mõista, et midagi hirmsat ja suurt on tulemas, on juhtumas. Aga viis aastat on läinud ja midagi pole juhtunud, peale regulaarsete terrorirünnakute, segaste valimiste. Süsteem on jäänud paika ja töötab. Raha liigub. Vaesumise ja rikastumise perversne dünaamika on muutunud peatamatuks. Kunagise „kõigi maade proletaarlased, ühinege!“ on asendanud „kõigi maade raha, ühine!“. Ja ta ühineb. Kas natsidel ja kommunistidel oleks programm sellest loogikast väljumiseks? Ei ole, mitte mingit. Nad tooksid lihtsalt vaheldust, uut lootust võib-olla paljudele. Nad tooksid võib-olla mingisuguse kollapsi. Ja võib-olla oleks hea, kui paise katki torgataks, kui tal ei lastaks enam kasvada? Aga kas ma tahaksin kõike seda mäda vastu nägu saada? „Varaste tänav“ on hea romaan, klassikaliselt hea kaasaegne romaan. Tihe narratiiv, parasjagu põnevust, parasjagu eksootikat (ilma eksotismita), lugejale võõra keskkonna asjatundlik kujutamine. Tunne, et saab ka midagi teada. Aga kõige tähtsam on ikkagi see kaasaja südame tabamine, kõige põletavamad küsimused, mis praegu Euroopas on. Vaevalt nendest rääkimiseks on paremat vormi kui romaan.“

Tõnu Õnnepalu „Valede kataloog. Inglise aed“ (EKSA, 2017, lk 155–156)

KOKKUVÕTE

Pane 20 min jooksul kirja mõtted teemal „Euroopa kõige põletavamad küsimused”

- ▶ Lase mõtetel vabalt liikuda. Pane kirja kõik seosed, mis pähe tulevad.
- ▶ Jaga tundi lõpetavas vestlusringis vabakirjutusest üht mõtet, lauset või tunnet.

KULTUURIMINISTEERIUM

Rändeteemalised tunnikavad on välja töötatud projekti „Jagatud teekonnad” raames, mida kaasrahastavad Euroopa Komisjon, Kodanikuühiskonna Sihtkapital, Eesti Kultuuriministeerium ja Eesti Välisministeerium arengu- ja humanitaarabi vahenditest.